

МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить з травня 1928 року

№13-14 (3039-3040)

П'ятниця,
29 жовтня 2021 року

Ціна договірна

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Газета нагороджена срібною медаллю Всеукраїнського конкурсу «Вища школа»

ЗІ СВЯТОМ!

Вітаємо з Днем працівників освіти!

Шановні колеги!

Вітаємо вас зі святом – Днем працівників освіти!

У педагогів вищої школи особлива місія та завдання, адже саме в університеті відбувається професійне становлення, формується особистість студента. Незважаючи на наявність сучасних технологічних засобів, що застосовуються в освітньому середовищі, на чолі процесу, як і раніше, знаходиться вчитель. Тільки педагог здатен повести за собою по шляху до знань, бути мудрим наставником і вихователем. Саме на вчителя покладена складна і важлива місія – виховання нового громадянина, який вміє орієнтуватися в реаліях сьогодення світу.

Педагог – це не просто професія, це покликання, наповнене глибоким духовним змістом, яке щодня вимагає безмежної відданості справі, відповідальності, мудрості та терпіння. Знаємо, що саме такі талановиті викладачі працюють у нашому університеті. Ви вмієте поєднувати вірність кращим традиціям вітчизняної педагогіки та вміння йти в ногу з часом, впроваджуєте в процес навчання інноваційні методи. Саме ви навчаєте і виховуєте медиків майбутнього – людей, від яких залежить не тільки життя та здоров'я людини, але й розвиток і благополуччя країни.

Від щирого серця вітаємо вас зі святом, бажаємо успіхів у вашій благородній праці, благополуччя, талановитих і цілеспрямованих учнів! Дякуємо вам за відданість професії, мудрість і терпіння, за чуйне ставлення до студентів і готовність не тільки вчити, а й вчитися, постійно освоюючи нові освітні технології.

Вам, дорогі студенти, бажаємо цікавих лекцій та семінарів, прагнення якомога більше навчитися у ваших прекрасних викладачів, радості й задоволення від обраної вами професії, а також постійного самовдосконалення!

Ректор університету **Валерій Капустник**
Голова Вченої ради **Володимир Лісовий**

ПОДІЯ

ПРЕДСТАВНИКИ ЄВРОПАРЛАМЕНТУ – В СТИНАХ МЕДИЧНОГО ВИШУ

21 вересня в Харківському національному медичному університеті відбулася офіційна зустріч з представниками Європарламенту, а саме депутатом від Австрії паном Лукасом Мандлом та генеральним секретарем Асамблеї європейських регіонів паном Крістіаном Спаром.

Метою візиту стало знайомство з історією та сучасним розвитком університету, а також обговорення питань щодо співпраці. Так, ректор університету Валерій Капустник привітав почесних гостей, ознайомив їх зі структурою медичного вишу і зазначив, що реалізація будь-якої програми співробітництва починається з невеликих кроків і зацікавленості двох сторін. «Я сподіваюся, що після ознайомлення з університетом у вас виникне бажання зробити щось корисне для нашої спільної діяльності. Дякую за те, що ви як люди, що уособлюють найвищу владу в Євросоюзі, знайшли можливість не тільки відвідати державні установи Харкова, а й час завітати до медичного вишу», – підкреслив очільник університету.

Зі свого боку представники Європарламенту подякували керівництву вишу за теплий прийом: «Ми раді, що у нас є нагода

відвідати медичний університет, адже ми знаємо, що Харків є освітнім хабом, в авангарді якого знаходиться саме ваш заклад вищої освіти. Пандемія всім нам продемонструвала, що необхідно більше інвестувати в галузь охорони здоров'я, і особливо це стосується розвитку медичної освіти».

Член Європарламенту з міжнародних зв'язків, захисту від зовнішнього втручання та питань охорони здоров'я Крістіан Спар зазначив, що співпраця проходитиме в рамках Східного партнерства під егідою Євросоюзу і насамперед буде направлена на підтримку співробітництва між регіонами Євросоюзу та Східної Європи.

Для делегації була проведена екскурсія. Гості відвідали музей історії, де дізналися про університет від часів заснування до сьогодення, Наукову бібліотеку та Симуляційний центр ХНМУ.

Сторони висловили впевненість у майбутній плідній співпраці.

Вікторія Захаревич

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

НА ШЛЯХУ СПІВПРАЦІ

28 вересня в Харківському національному медичному університеті відбулася офіційна зустріч з делегацією Посольства Ісламської Республіки Пакистан в Україні, а саме з Надзвичайним і Повноважним Послом Ісламської Республіки Пакистан в Україні паном Ноелем Ізраєлем Хохаром.

На початку зустрічі почесного гостя привітав проректор з наукової роботи Валерій М'ясоєдов: «Нам дуже приємно, що між Пакистаном та Україною встановилися давні гарні відносини. Це можна спостерігати у розвитку освіти, науки, культури. Представники Пакистану – наші студенти, а ваш візит до університету сприятиме подальшому співробітництву. Ми готові підтримати всі пропозиції зі сторони пана Посла і сподіваємося, що такі зустрічі будуть регулярними».

Пан Посол подякував пану проректору за теплий прийом та зазначив: «Медична освіта в Пакистані дуже розвинута, і студенти з хорошими знаннями та оцінками перш за все йдуть у меди-

цину. В університетах діє жорсткий відбір, тому молодь, яка має дуже хороші бали, проте не проходить через велику конкуренцію, їде на навчання за кордон. В Україні дуже гарна освіта, тож багато пакистанських громадян прямують саме сюди. У нашій країні діють спеціальні медичні ради, які розподіляють університети по категоріям, і я радий повідомити, що ваш виш потрапив до найвищої і найкращої категорії А».

Зі свого боку Валерій М'ясоєдов відзначив успіхи нашого вишу: «Щиро вдячні за категорію А, бо розуміємо, що це не лише наша історія, але й особиста оцінка пана Посла. Розуміємо, що кожна система підготовки лікарів має свої особливості, проте наш досвід дозволяє модернізувати її таким чином, щоб кожна медична рада, у тому числі й Пакистану, була задоволена кінцевим результатом».

Пан посол запросив наш університет взяти участь у презентації кращих закордонних вишів та запропонував підписати меморандум про співпрацю. Сторони обговорили можливість вступу іноземних студентів до нашого університету, а також питання про перспективи співпраці та можливість навчання громадян Пакистану в медичному виші.

Вікторія Захаревич, Інна Черниш

ГЕНЕТИКИ ХНМУ ОПКУВАТИМУТЬСЯ ЗДОРОВ'ЯМ ДІТЕЙ ГВАРДІЙЦІВ

Домовленість про це досягнута між генеральним директором КНП ХОР «Міжбласний спеціалізований медико-генетичний центр – центр рідкісних (орфанних) захворювань» та директором Українського інституту мітохондріальної та епігенетичної медицини ХНМУ, членом-кореспондентом Національної академії медичних наук України, доктором медичних наук, професором Оленою Гречаніною, начальником Національної академії Національної гвардії України генерал-лейтенантом Сергієм Соколовським та начальником Східного ОТО НГУ генерал-майором Олегом Сахоном.

Уже на початку листопада в Харкові спеціалісти Центру та інституту розпочнуть прийом, консультування та лікування не лише дітей офіцерів та контрактників НГУ, а й курсантів і строковиків, у захворюваннях яких не можуть розібратися лікарі поліклінік та лікарень. Перш за все мова йде про так звані орфанні захворювання – рідкісні вроджені або набуті хвороби, які характеризуються тяжким, хронічним, прогресуючим перебігом, супроводжуються формуванням дегенеративних змін в організмі, зниженням якості та скороченням тривалості життя хворих і навіть загрожують життю.

Як зазначила професор Олена Гречаніна, на жаль, інколи на такі захворювання не одразу звертають увагу ані батьки, ані лікарі. Утім, чим раніше вони будуть діагностовані, тим якіснішим буде життя людини.

Між іншим, до професора Гречаніної за консультаціями часто звертаються колеги з найрозвинутіших країн світу, а пацієнти їдуть не тільки з України, а й з Німеччини, США, Італії, Франції, країн Африки. Електронна черга в Інститут клінічної генетики заповнена вже на січень наступного року.

Утім, для дітей гвардійців, а також для огляду та консультування курсантів та строковиків Національної гвардії України лікарі спеціально виходять працювати у вихідні дні.

«А як інакше? Бійці Нацгвардії – наші захисники! Допомогти їм та їх дітям – наше бажання та обов'язок, – зазначила професор Олена Гречаніна. – Повірте моему досвіду лікаря – коли у вас хворіє дитина, то ви просто не в змозі якісно виконувати свою ро-

боту. А робота бійців Нацгвардії – служба із захисту і нас у тому числі. Тому дуже важливо, щоб наші захисники були самі захищені. І якщо цей захист можемо забезпечити ми – лікарі, то ми маємо це зробити!»

Спектр захворювань та станів, які лікують фахівці медико-генетичного центру та інституту клінічної генетики широкий та не обмежується лише рідкісними хворобами. Тисячі пар, які вже майже втратили надію на народження дитини, сьогодні зі вдячністю згадують харківських лікарів, які допомогли їм втілити мрію про сина або доньку. Кожна дитина має право народитися здоровою, впевнена Олена Яківна.

Саме у Харкові лікарі МГЦ не лише допомагають народити дитину, але й знають, як уберегти її в майбутньому від серйозних захворювань, як повернути до повноцінного життя дитину або дорослу людину, якій був поставлений тяжкий діагноз.

І причина таких успіхів проста – Олена Гречаніна та її колеги розглядають будь-яку хворобу не як захворювання певного органа, а як проблему всього організму.

«Інколи навіть ліки не потрібні – достатньо лише змінити харчування, від чогось відмовитись або, навпаки, щось додати до раціону і хвороба відступить, а людина зможе повернутись до повноцінного життя», – зауважила професор Гречаніна.

За словами начальника Національної академії Національної гвардії України генерал-лейтенанта Сергія Соколовського, допомога Інституту клінічної генетики та особисто професора Олени Гречаніної дуже відповідальна та важлива для Національної гвардії України.

«Ми одна гвардійська родина і для кожного генерала, кожного командира частини, офіцера будь-якої ланки важливо знати про проблеми у підлеглих, вміти вчасно надати допомогу побратимам. Особливо, коли мова йде про стан здоров'я дітей, – розповів Сергій Соколовський. – Що ж стосується курсантів та строковиків, то нам їх довірили батьки, тому на час служби саме ми маємо піклуватись про їх здоров'я так, як би це робили самі батьки цих хлопців, якщо б вони були поруч».

Додамо, що за ініціативою генерал-лейтенанта Сергія Соколовського співпраця між КНП ХОР «Міжбласний спеціалізований медико-генетичний центр – центр рідкісних (орфанних) захворювань» та Українським інститутом мітохондріальної та епігенетичної медицини ХНМУ та Національною академією Національної гвардії України, Східним оперативно-територіальним об'єднанням Національної гвардії України буде оформлена в рамках відповідного меморандуму. Військові та цивільні лікарі вже розпочали роботу з планування оглядів дітей гвардійців та строковиків у Сумах, Слов'янську, Маріуполі та Рубіжному.

«Ми вдячні Олені Яківні та її фахівцям за їх позицію, допомогу та найголовніше – повагу до гвардійців, – наголосив начальник Східного ОТО НГУ генерал-майор Олег Сахон. – Впевнений, жодна дитина наших військовослужбовців не залишиться поза увагою та отримає відповідну допомогу, яка дозволить їй у подальшому бути здоровою та щасливою на радість батькам».

*Відділ міжнародних зв'язків інформації та комунікації
Національної академії Національної гвардії України*

СПІВРОБІТНИКАМИ ХНМУ ОДЕРЖАНО:

Патенти на корисні моделі:

1. Пристрій для впливу оптичного випромінювання *in vitro* на патогенні бактерії, збудники гнійно-запальних захворювань. **Автори:** М.М. Мішина, О.В. Гопта, О.О. Вовк, О.С. Дубовик, Ю.А. Мозгова, С.Г. Маланчук, І.А. Марченко.

2. Спосіб визначення гетерогенності медичних зображень. **Автори:** О.Ю. Степаненко, Н.І. Мар'єнко.

3. Морфологічне визначення компонентів тканини мозочка. **Автори:** О.Ю. Степаненко, Н.І. Мар'єнко.

Авторські свідоцтва:

1. Questionnaire – for assessing the quality of teaching of the course unit «Occupational safety in the field of medicine» and satisfaction of the students with results of their training. **Автори:** В.А. Капустник, О.Л. Літовченко, І.В. Лещина, І.В. Завгородній, І.М. Чеховська.

2. Анкета-опитувальник для дітей у віці 6–18 років, які страждають на бронхіальну астму. **Автори:** В.А. Клименко, Н.М. Дробова.

3. Силабус навчальної дисципліни «Соціально значимі та особливо небезпечні інфекційні хвороби». **Автори:** К.В. Юрко, Н.Ф. Меркулова, О.І. Могиленець, Г.О. Соломенник.

4. Силабус навчальної дисципліни «Інфекційні хвороби та епідеміологія з оцінкою результатів досліджень». **Автори:** К.В. Юрко, Н.Ф. Меркулова, Г.О. Соломенник.

5. Силабус навчальної дисципліни «Сучасні наукові дослідження з проблематики інфекційних хвороб». **Автори:** К.В. Юрко, В.О. Терешин, Н.Ф. Меркулова, Г.О. Соломенник.

6. Силабус навчальної дисципліни «Інфекційний контроль». **Автори:** К.В. Юрко, Г.О. Соломенник.

7. Силабус навчальної дисципліни «Медсестринство в інфектології». **Автори:** К.В. Юрко, Г.О. Соломенник.

Анна Голданська, керівниця служби інтелектуальної власності ХНМУ

НАСЛІДКИ COVID-ІНФЕКЦІЇ У ДІТЕЙ

Постковідний синдром – це стан, який може розвинутися у пацієнтів, які перенесли інфекцію SARS-CoV-2. За даними ВООЗ, кожен десятий пацієнт, який переніс Covid-19, відчуває довгострокові наслідки. І незважаючи на те, що у дітей менше специфічних рецепторів, на яких розмножується інфекція (тобто хвороба в більшості випадків протікає легше, ніж у людей старшого віку), діти демонструють менш запальний імунотип, ніж дорослі. Це обумовлює більш легкий та безсимптомний перебіг хвороби, проте наслідки коронавірусу у дітей все одно можливі. У деяких випадках вони можуть проявлятися навіть через шість місяців після одужання.

Запальний синдром, що нагадує хворобу Kawasaki, може бути пов'язаний з COVID-19. Робоче визначення від британських педіатрів охоплює:

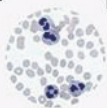
персистуючу лихоманку

відсутність будь-якої іншої інфекційної причини

органу дисфункцію

запалення (нейтрофілія, підвищений рівень СРБ, лімфопенія)

позитивний або негативний результат ПЛР-тесту на РНК SARS-CoV-2

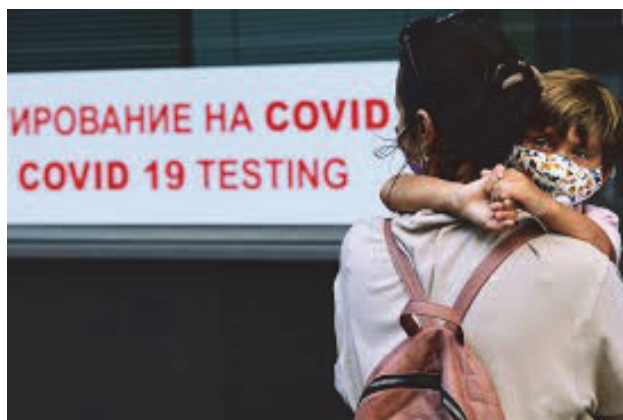
Medscape, Royal College of Pediatrics and Child Health. Guidance: Pediatric multisystem inflammatory syndrome temporally associated with COVID-19. May 1, 2020

Вірус SARS-CoV-2 впливає на всі органи та системи організму, спричиняючи полісистемне ураження. Скарги, які зберігаються тривалий час після перенесеної коронавірусної інфекції, обумовлені токсичною дією вірусу на мозок, потужним оксидативним стресом під час хвороби, довготривалою гіпоксією, у тому числі тканинною, внаслідок порушення роботи мітохондрій та гіперкоагуляції, а також значним пригніченням імунітету. Перш за все спостерігаються розлади в роботі вегетативної нервової системи, які проявляються аносмією, тахікардією, перебоями в роботі серця, є відчуття нестачі повітря, порушення в роботі шлунково-кишкового тракту. Найбільш поширені симптоми, що залишаються після одужання – відчуття втоми, задишка, кашель, біль у суглобах та животі. Також певний період зберігаються біль у м'язах та головний біль, прискорене серцебиття, втрата запаху та смаку, проблеми зі сном, концентрацією уваги та пам'яттю, випадіння волосся. У дітей можуть порушуватися когнітивні навички.

Проте найскладніша симптоматика пов'язана з розвитком мультизапального синдрому (Multisystem inflammatory

syndrome – MIS-C) – педіатрична патологія, аналог цитокінового шторму в дорослих. MIS – це рідкісний, але дуже серйозний стан дитини, який асоціюється з перенесеним Covid-19. Найчастіше цей стан виникає у дітей з хронічною патологією (цукровий діабет, бронхіальна астма, ожиріння тощо). Симптоматика MIS-синдрому схожа на синдром Kawasaki. За даними ВООЗ, мультисистемний запальний розлад у дітей і підлітків діагностують в осіб віком 0–19 років з лихоманкою більше 3-х днів та наявністю щонайменше двох з наступних ознак:

- висип або двобічний негнійний кон'юнктивіт, або ознаки запалення слизових оболонок чи шкіри (порожнина рота, кисті та ступні);
- гіпотензія або шок;
- ознаки порушень з боку серцево-судинної системи: міокардит, перикардит, коронарна патологія;
- ознаки коагулопатії;
- гострі симптоми з боку травного тракту (діарея, блювання, біль у животі).

Також цей стан супроводжується підвищеними маркерами запалення (ШОЕ, С-реактивний білок, прокальцитонін) за відсутності жодних інших інфекційних причин його розвитку.

Перше масове наукове дослідження наслідків COVID у дітей описане в біомедичному журналі «Yale» у січні 2021 року. До дослідження були залучені 129 дітей, середній вік яких становив 11 років. Стан дітей контролювали протягом 6 місяців після лабораторного підтвердження SARS-CoV-2. Встановлено, що 41,8% дітей зовсім не мали скарг після перенесеного захворювання, 37,5% мали 1 чи 2 симптоми, 22,5% – 3 і більше симптомів. Через 4 місяці у 52,7% дітей скарги зберігалися (18,6% – безсоння, 14,7% – болі і здавлювання у грудях, 12,4% – закладеність носа, 10,8% – втома, 10,1% – м'язові та 6,9% – суглобові болі, 10,1% – зниження концентрації уваги). Через 6 місяців у трьох дітей в анамнезі розвинувся MIS-синдром, у двох – міокардит, у трьох був встановлений діагноз «бронхіальна астма».

Враховуючи важкі наслідки COVID-інфекції, велике значення має своєчасна діагностика патологічних станів та реабілітація реконвалесцентів. Вивчення клінічних та імунологічних особливостей пацієнтів після COVID-інфекції сьогодні є актуальним завданням педіатрії.

Ангела Серветник, Вікторія Клименко, Олександр Ащеулов

ВІТАЄМО!

На зборах Асоціації урологів України, які відбулися 14–15 жовтня в м. Дніпрі, президентом Асоціації обрано голову Вченої ради нашого університету, завідувача кафедри урології, нефрології та андрології імені проф. А.Г. Подреза, члена-кореспондента НАМН України, професора Володимира Лісового. Вітаємо Володимира Миколайовича й бажаємо йому наснаги і подальших успіхів!

Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 червня 2021 року № 657-р завідувачеві кафедри радіології та радіаційної медицини ХНМУ професорові Віктору Старенькому за роботу «Розробка та впровадження інноваційної технології комплексного лікування хворих на рак геніталій» було присуджено Премію Кабінету Міністрів України за розроблення та впровадження інноваційних технологій.

Вітаємо Віктора Петровича та бажаємо подальших перемог!

Харківською обласною радою Товариства винахідників та раціоналізаторів України за підтримки Харківської обласної державної адміністрації оголошено підсумки конкурсу «Молодий новатор», присвяченого Міжнародному дню інтелектуальної власності.

За активну винахідницьку та наукову діяльність у галузі медицини та з нагоди Міжнародного дня інтелектуальної власності грамотами нагороджено доцентку кафедри внутрішніх та професійних хвороб Олену Табаченко та аспірантку кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи Тетяну Толстую.

Аспірантка кафедри внутрішньої медицини №1 Анастасія Рождественська отримала National Scholar Award (Національна премія вченого) у рамках наукового заходу «Віртуальний Європейський гастроентерологічний тиждень 2021» (UEG Week Virtual 2021), який пройшов 3–5 жовтня на онлайн-платформі. Організатором конференції виступила ГО «Об'єднана Європейська гастроентерологія» (United European Gastroenterology, UEG).

Під керівництвом завідувачки кафедри внутрішньої медицини №1 Наталії Железнякової аспірантка виконала та презентувала постерну роботу «Kallistatin as a biomarker of non-alcoholic fatty liver disease progression in patients with hypertension» («Каллістатин як біомаркер прогресування неалкогольної жирової хвороби печінки у пацієнтів з артеріальною гіпертензією»).

У масштабному науковому заході взяли участь дослідники з багатьох країн світу (Австрії, Німеччини, США, Великої Британії, Японії, Китаю тощо). Однак Національна премія від UEG присуджується тільки одному молодому вченому з кожної країни, що підвищує цінність отриманої винагороди!

Вітаємо Анастасію Рождественську та колектив кафедри внутрішньої медицини №1 з перемогою та бажаємо подальших наукових досягнень!

УКРАЇНО-ШВЕЙЦАРСЬКИЙ ПРОЄКТ

НАШ ПРІОРИТЕТ —
ПОКРАЩАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИШІ!

Команда ХНМУ взяла участь у з'їзді пілотних закладів Україно-Швейцарського проєкту «Розвиток медичної освіти», який проходив з 6 по 9 жовтня у Львові.

До складу представників медичного вишу увійшли проректорка з науково-педагогічної роботи Ірина Лещина, директор ННІ ЯО Ігор Завгородній, заступниця директора ННІ ЯО Інна Чухно, в.о. директора Симуляційного центру Микола Бітчук та завідувачка кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії Юлія Волкова.

Завдяки плідній роботі учасники приділили багато уваги активностям, які вдалося та не вдалося реалізувати протягом останнього року роботи в проєкті. Опрацювали досягнення в розвитку стимуляційного навчання пілотних закладів та плани розвитку лабораторій клінічних навичок, виділили найближчі задачі й послідовні кроки на цьому шляху.

Цікавими та корисними стали активності при детальному ознайомленні з історією успіху ініціативи Групи рівних, досвідом і планами ЗВО в цьому напрямі. Учасники обговорили передумови, проблеми та перспективи створення майстерні «Людяність та емпатія у роботі медика».

Координатор розвитку послуг у громадах Україно-Швейцарського проєкту «Психічне здоров'я для України» детально розповів про стан справ у сфері надання послуг з охорони психічного здоров'я. Значна увага була приділена заходам з розвитку та популяризації сімейної медицини та професії сімейного лікаря в Україні.

З керівником секретаріату Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти Михайлом Винницьким говорили про перспективи медичної акредитації у сфері вищої медичної освіти. Учасники й учасниці ще раз почули про суттєву різницю між силабусом й робочим тематичним планом (РТП) і навіть мали змогу попрактикуватися й оцінити свої дисципліни за Таксономією Блума.

У цілому тематика та проблематика роботи з'їзду фокусувалася на різних аспектах забезпечення розвитку вищої медичної освіти з метою подальшого вдосконалення та підвищення якості медичної допомоги в країні.

Дякуємо організаторам та учасникам за цікаві та корисні заходи, ідеї, активності, допомогу і натхнення. Крокуюмо далі на шляху розвитку медичної освіти та покращання якості освітньої діяльності в нашому університеті.

ДО ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ АНАТОМА

КРОКУЄМО В НОГУ З ПРОГРЕСОМ ТА ЦИФРОВИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ

15 жовтня всі анатомічні Асоціації світу, науковці та викладачі, причетні до морфологічних наук, святкують Всесвітній день анатома.

Запровадження офіційної дати святкування відбулося в серпні 2019 року на Генеральній Асамблеї XIX Конгресу IFAA (Інтернаціональна федерація асоціації анатомів) у Лондоні, Велика Британія.

Кафедра анатомії людини також долучилася до святкування цієї значної події та організувала презентацію розроблених Центром тривимірних технологій ХНМУ 10 оригінальних моделей скелетів, які були передані в користування кафедри для студентів 1-го та 2-го курсів навчання. Цей кістковий матеріал був надрукований на термопластичних принтерах з екологічного пластика методом 3D-друку для подальшого впровадження у навчальний процес та кращого вивчення і засвоєння матеріалу за темами опорно-рухового апарату.

Слід зазначити, що вперше в Україні в масштабах одного університету є можливість 3D-друку структур тіла. Крім того, директор центру професор Денис Шиян продемонстрував 3D-атлас анатомії людини, який може бути використаний як у навчальному процесі, так і для контролю набутих знань здобувачів освіти. Унікальність атласу полягає в тому, що він повністю відповідає структурі оригінальних натуральних анатомічних препаратів.

Завідувач кафедри анатомії людини професор Олег Вовк продемонстрував можливості Anatomage table – найсучаснішого інструменту 3D-візуалізації анатомії та віртуального препарування. Також він розповів про інший цінний здобуток кафедри – анатомічну модель Syndaver, що імітує механічні та фізичні властивості живої тканини. Олег Юрійович підкреслив, що ця інноваційна модель є першою та єдиною у медичних закладах на території країн СНД. Її використання в освітньому процесі значно зміцнило знання студентів з таких розділів, як артрологія, міологія, спланхнологія.

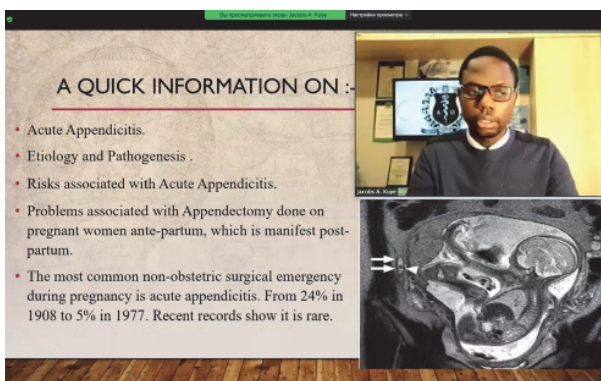
До події долучилися проректори з науково-педагогічної роботи Володимир Марковський та Ірина Лещина. «На мій погляд, наше основне завдання – максимально використовувати всі можливості цифровізації нашого суспільства задля того, щоб навчальний процес був цікавим, вмотивованим і корисним для студента», – зазначила пані Ірина та побажала першокурсникам наснаги й завзяття під час вивчення такої важливої дисципліни, як анатомія людини. «Безумовно, наш університет є провідним у галузі 3D-моделювання та впевнено крокує в ногу з прогресом та цифровими технологіями», – підкреслив Володимир Марковський.

Співробітники кафедри анатомії людини також взяли участь у World Anatomy Day Symposium, який відбувся 15 жовтня, та долучилися до жвавої дискусії стосовно проблем викладання анатомії під час пандемії. Цей симпозіум окреслив початок Анатомічного освітнього фестивалю, який триватиме протягом двох місяців та надасть можливість налагодити зв'язки з науковцями-анатомами різних країн.

Ольга Авілова, асистентка кафедри анатомії людини

ISIC-2021

МОЛОДІЖНА НАУКА – ШЛЯХ ДО САМОРЕАЛІЗАЦІЇ

20–21 жовтня в стінах Харківського національного медичного університету відбулась щорічна міжнародна конференція «International scientific interdisciplinary conference (ISIC-2021)».

Протягом двох днів було проведено 8 секційних засідань, на яких молоді науковці презентували результати своїх здобутків. Крім того, 20 жовтня проходила постерна секція, де було представлено 23 доповіді. Усі пости опубліковані на соціальних сторінках наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених ХНМУ. Голосування відбувалося за посиланням та тривало упродовж дня. Загалом у постерній секції за роботи молодих науковців віддали 1080 голосів.

Варто відзначити, що цього року учасники конференції мали змогу виграти подарунки під час бліц-вікторини на церемонії відкриття конференції. 21 жовтня усі учасники змогли долучитися до онлайн-церемонії нагородження переможців.

Дякуємо за активну участь у конференції та чекаємо на вас наступного року!

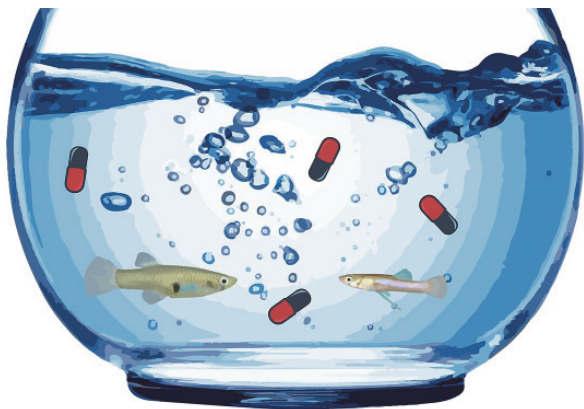
Олеся Плехова

ОБЕРЕЖНО – ПІГУЛКИ В ЕКОСИСТЕМІ!

З кожним роком кількість препаратів у світі збільшується. Наприклад, у США у 2009 р. кількість виписаних рецептів склала 3,9 млрд, а у 2021 р. ця цифра зросла до 4,69 млрд. Зважаючи на такі стрімкі зміни, постає важливе питання, котре досі залишається осторонь на державному рівні: як повсякденне вживання ліків впливає на навколишнє середовище? Екологи давно визнали, що фармацевтичні препарати, як неметаболізовані, так і ті, що розщеплюються на різні метаболіти, забруднюють довкілля. Більшість метаболітів екскретуються людиною і потрапляють до стічних вод і, на жаль, навіть найдорожчі очисні системи не можуть фільтрувати їх, а це означає, що активні речовини можуть виявлятися в питній воді. Фармацевтичні препарати за своєю природою можуть викликати небажану біологічну відповідь і тому потрібно знати, які екологічні наслідки має цей факт.

Стосовно цього питання дослідники традиційно були зосереджені на двох класах: антибіотиках і з'єднаннях, що порушують роботу ендокринної системи. Антибіотики в навколишньому середовищі сприяють зростанню антибіотикорезистентності, а ендокринні препарати впливають на розвиток і розмноження тварин. Проте останніми роками почали з'являтися докази щодо шкоди антидепресантів, нестероїдних протизапальних засобів, регуляторів ліпідного обміну тощо.

Ще на початку 2000-х було проведено п'ятирічне дослідження цілої екосистеми озера Онтаріо, яке виявило докази як прямого, так і непрямого впливу 17 α -етинілоестрадіолу (ЕЕ), який активно застосовується у гінекологічній практиці, на чисельність риб. Показано, що популяція дорослих товстолобиць знизилася внаслідок їх репродуктивної недостатності, починаючи з 2-го року забруднення озера ЕЕ. Тут ключову роль відіграла підвищена експресія вітелогеніну, який в нормі присутній лише у представників жіночої статі. У представників чоловічої, як наслідок, порушувався розвиток статевих залоз, що призвело до втрати більшості нового покоління у 2002–2005 рр. Зниження популяції хижих риб (озерної форелі) більше демонструє реакцію не на прямий вплив ЕЕ на репродуктивні функції, а на нестачу здобичі. Тож можемо бачити, що гормональні препарати дійсно суттєво порушують харчовий ланцюг. У березні 2015 р.

Європейською комісією був розроблений контрольний список речовин, які підлягають моніторингу в масштабах Європейського союзу – Директива 2015/495/ЄС. Серед препаратів першим до неї увійшов саме 17 α -етинілоестрадіол, далі диклофенак і три макролідних антибіотики (азитроміцин, кларитроміцин та еритроміцин).

Йдемо далі. Протидіабетичний препарат метформін зараз є однією із головних небезпек у списках препаратів, які несуть із собою екологічні проблеми. По-перше, частота захворювань на цукровий діабет 2-го типу тільки зростає. По-друге, думка, що метформін не має жодного негативного ефекту на тварин, виявилася хибною. В лабораторних експериментах 2014 р. учені з університету Вісконсіна-Мілуокі виявили, що самці піскарів піддаються впливу метформіну при концентраціях, порівняних з такими на очисних спорудах, і виробляють той самий вітелогенін, вчать менше і мають менше потомства.

Страждаємо від такого виду забруднення і ми, як частинки екосистеми. У 2015 р. проведено дослідження щодо концентрації фторхінолонів у стічній воді. Виявлена кількість цих антибіотиків у стічних водах хоч і маленька, але дуже токсична для нас навіть при низькій концентрації, що може спричинити такі проблеми зі здоров'ям, як головний біль, діарея, тремор, нудота та блювання.

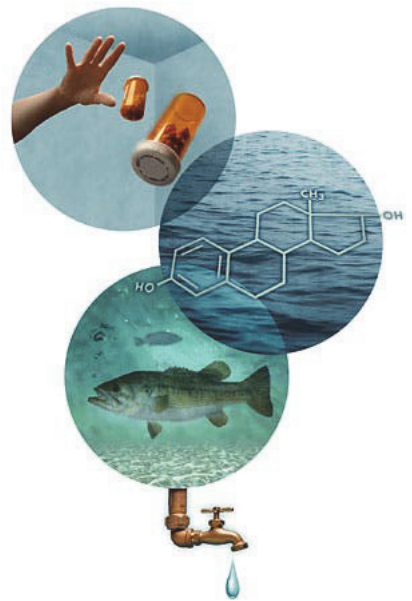
Однак справи можуть бути не такими й поганими, якщо дотримуватися рекомендацій щодо запобігання фармацевтичному забрудненню навколишнього середовища, а саме:

- інформування пацієнтів про важливість правильної утилізації невикористаних ліків;
- навчання медиків та пацієнтів правильній утилізації наркотиків;
- заохочення фармацевтичної промисловості до впровадження стратегій належної утилізації ліків або стратегій переробки;
- застосування лікарями кращих методів управління утилізацією фармацевтичних відходів.

Звичайно в Україні існує Закон № 2047-VIII від 18.05.2017 «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», який має здійснювати контроль за дотриманням законодавства у цій сфері, проведення державного моніторингу стану води і систем питного водопостачання та систем водовідведення, оцінки впливу на довкілля і державної санітарно-епідеміологічної експертизи господарської та іншої діяльності, пов'язаної з використанням джерел питного водопостачання. Проте актуальні чи хоча б застарілі дані щодо проведення досліджень державного рівня стосовно питання забруднення води фармпрепаратами на території України, на жаль, відсутні.

Тож ми розуміємо, що активне виробництво фармакологічних препаратів несе за собою не тільки позитивні лікувальні ефекти, а має певні застережливі моменти, які слід враховувати при розробці ліків. Прикладами таких явищ є дослідження концентрації фторхінолонів у стічній воді С.В. Patneedi та К. Durga Prasadu (2015), результати якого описані вище, та думка експертів з університету Цинциннаті (штат Огайо, США) стосовно того, що гормони, які не всмоктуються під час лікування, можуть біоакмулюватися в харчовому ланцюзі і опиняться на нашому столі у вигляді риби чи питної води. Не зловживайте ліками без рецепта та будьте здорові!

Діана Стукалкіна, Ігор Завгородній, Олена Літовченко

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

РОЗШИРЮЄМО ГОРИЗОНТИ СПІВПРАЦІ

5 жовтня до Харківського національного медичного університету завітав директор клініки фізіотерапії «Кранкенгімнастік» (м. Герне, Німеччина) Костянтин Поляков.

З почесним гостем зустрілися начальниця відділу міжнародних зв'язків Анжела Стацак та завідувачка кафедри акушерства, гінекології та дитячої гінекології Ірина Тучкіна. Пані Анжела привітала пана Костянтина в стінах медичного вишу та розповіла про історію і сьогодення університету.

Зі свого боку Костянтин Поляков розповів про свою клініку, яка надає якісну спеціалізовану допомогу. Крім того, у ході зустрічі відбулося обговорення шляхів співпраці між ХНМУ та клінікою, а також можливості реалізувати академічну мобільність для студентів і викладачів вишу в галузі фізичної реабілітації.

Сторони висловили впевненість в подальшій співпраці та домовилися укласти договір про співпрацю.

Інна Черниш,

провідна фахівчиня відділу міжнародних зв'язків

ОБМІН ДОСВІДОМ – ШЛЯХ ДО УДОСКОНАЛЕННЯ!

18–20 жовтня в Харківському національному медичному університеті перебував з візитом пластичний хірург клініки Ачібадем Алтунізаде (м. Стамбул, Туреччина) доктор Хакан Агір.

Під час візиту доктор Агір зустрівся з керівництвом медичного вишу, прочитав серію лекцій для студентів VII факультету з підготовки іноземних студентів та студентів III медичного факультету, а також провів майстер-класи для лікарів-хірургів на клінічних базах кафедри хірургії № 4.

У ході зустрічі сторони обговорили питання щодо подальшої співпраці, отримання знань та обміну досвідом у галузі реконструктивної пластичної хірургії. Учасники заходу висловили впевненість в майбутній плідній співпраці.

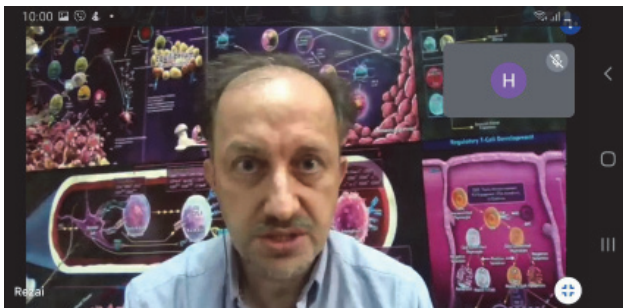
Марина Білоножка,

провідна фахівчиня відділу міжнародних зв'язків

ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД ВІД МІЖНАРОДНИХ ПАРТНЕРІВ

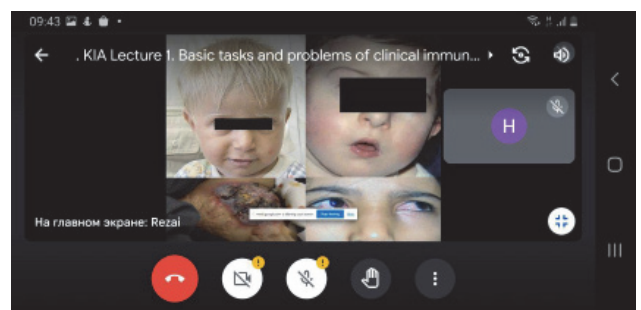
ІНТЕРАКТИВНА ЛЕКЦІЯ НІМА РЕЗАЕІ

Харківський національний медичний університет вже багато років є партнером Тегеранського університету медичних наук (ТУМН). Завдяки тривалій та плідній співпраці організуються та проводяться міжнародні науково-освітні заходи, навчальні заняття і читаються лекції з медичної та стоматологічної спеціалізації. Також часто проводяться майстер-класи за участю видатного іранського лікаря та почесного професора ХНМУ Німи Резаеї.

Так, 25 жовтня відбулася лекція «Принципи функціонування імунної системи. Первинні імунodefіцити» для здобувачів освіти VII факультету з підготовки іноземних студентів. Захід було реалізовано за підтримки та при організації кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої в особі завідувача кафедри, академіка Павла Кравчуна та профе-

сора Володимира Бабаджана. Лекцію прослухали 158 здобувачів освіти ХНМУ, лікарі-інтерни та досвідчені лікарі.

Під час лекції д-р Німа Резаеї поділився своїм багаторічним досвідом лікування хворих з первинними імунodefіцитами в період своєї діагностично-лікувальної діяльності на посаді керівника Науково-дослідного центру з питань імунodefіцитів. Німа Резаеї не тільки блискуче прочитав лекцію, а й ставив питання студентам, слухав та коментував їх відповіді, що забезпечило інтерактивний зацікавлений контакт зі слухачами.

Харківський національний медичний університет висловлює свою повагу та вдячність колезі з Ірану, завдяки якому захід став можливим. Запрошуємо студентів, аспірантів та молодих учених долучитися до наших міжнародних активностей і надалі!

За матеріалами відділу міжнародних зв'язків

БЕЗЦІННИЙ ДОСВІД, НАБУТИЙ У КЛІНІЦІ ЗАКСЕНХАУЗЕН

Харківський національний медичний університет протягом багатьох років є партнером німецької клініки Заксенхаузен у місті Франкфурт-на-Майні. Щороку студенти ХНМУ мають змогу пройти стажування з хірургії у клініці Заксенхаузен. Цей рік не є винятком! З 17 по 24 жовтня успішно пройшли практичне навчання студенти II медичного факультету Аліна Валентьєва та Олександр Прасол, а також студентка VII факультету з підготовки іноземних студентів Соха Раад (Soha Raad). Здобувачі освіти поділилися своїми враженнями:

«Мене звуть Олександр Прасол. Цієї осені я мав змогу проходити тижневу практику з хірургії у клініці Заксенхаузен, м. Франкфурт, Німеччина. Я дуже вдячний ХНМУ за таку можливість. Ця практика відкрила для мене цікавий світ бариатричної хірургії, на якій спеціалізується клініка Заксенхаузен та головний лікар, завідувач хірургічного відділення клініки професор Пламен Стайков.

Від першого дня під час екскурсії клінікою, яку проводила голова відділення зі співпраці з іноземними практикантами та пацієнтами пані Лідія, я був вражений організованістю

та якістю медичної допомоги, яку надає клініка. Чудове оснащення, привітливий та кваліфікований середній медичний персонал, лікарі завжди відповідали на усі питання, були раді допомогти.

Під час самої практики ми дивилися як на бариатричні операції, які особисто мені були найбільш цікаві, так і на операції з приводу пахових кил, кил стравохідного отвору діафрагми. Також ми спостерігали за пацієнтами у післяопераційний період у відділенні інтенсивної та проміжної терапії. До того ж, ми мали змогу не тільки дивитися, а й брати безпосередню участь в операціях разом із професором Стайковим.

Хочу подякувати керівництву, міжнародному відділу ХНМУ та усьому персоналу клініки Заксенхаузен за цей безцінний досвід. Я дуже хочу, щоб якомога більше студентів, випускників нашого університету, керівників лікарняних установ могли взяти участь у схожій програмі та побачити, на що українська медицина має рівнятися. Сподіваюся, що в майбутньому лікарі клініки Заксенхаузен будуть приїжджати до України не тільки для того, щоб ділитися досвідом, а й щоб його переймати».

ПРАКТИКА В АНДИЖАНСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ІНСТИТУТІ

З 8 по 18 жовтня студенти III медичного факультету, які навчаються за спеціальністю «Педіатрія», брали участь у програмі академічної мобільності з практичного навчання в закладі-партнері Андижанському державному медичному інституті (Узбекистан).

Студенти поринули у навчальний процес, отримали нові знання й практичний досвід у пологовому будинку та психіатричній лікарні під час занять у закладі-партнері.

Окрім навчання, у студентів була можливість познайомитися з традиціями та культурою Узбекистану, а також дізнатися історію та сьогодення міста Андижан.

Відгук студентів:

«Спочатку хочемо подякувати ХНМУ за можливість відвідати чудове, сонячне місто Андижан, Узбекистан.

Навчання було організовано на вищому рівні! Заняття проводилися на кафедрі психіатрії та наркології, а також на кафедрі акушерства та гінекології. Ми мали змогу ознайомитися із системою лікування психіатричних хворих із найрізноманітнішими патологіями, такими як синдром Кандинського-Клерамбо, парафренний синдром, шизофренія тощо. Також ми збирали анамнез у пацієнтки з генералізованою тривожністю, тривожно-фобічним станом. Проводили огляд 3-місячної дитини разом з професоркою Асалхон Маліковою, розглядали МРТ-знімки пацієнтів. На кафедрі акушерства та гінекології були присутніми на кесаревому розтині в пологовому будинку, відвідали симуляційний центр АДМІ, попрактикувались на симуляторі ендоскопічної хірургії, тренували СЛР на манекенах та багато іншого.

Навчання було на вищому рівні. Дякуємо Андижанському державному медичному інституту за доступ до пацієнтів – заняття проходили досить продуктивно, під час поїздки отримали великий досвід. Ми приїхали в Україну з новими знаннями, якими обов'язково поділимося. Вечорами не нудьгували – пізнавали місто, культуру, гуляли, веселилися, вчилися. З нетерпінням чекаємо на нові програми з обміну студентами від нашого вишу. Дякуємо ХНМУ і АДМІ за співпрацю з нами».

Кирил Косілов, Ірина Гуменюк, Антоніна Гречишнікова

МОЯ ІСТОРІЯ

ЗУПИНЯТИСЯ ЗАРАНО!

Мене звали Дмитро Мартовицький і наразі я асистент кафедри внутрішніх та професійних хвороб нашого університету, де викладаю цикл військово-польової терапії англomовним студентам нашого університету.

Усе моє студентське життя та професійна кар'єра пов'язані з Харківським національним медичним університетом – нашою alma mater.

Я вступив до ХНМУ у 2006 році, де провів 6 найкращих років свого життя, познайомився з людьми, котрі зараз є моїми найкращими друзями.

Після закінчення університету вступив до інтернатури за спеціальністю внутрішні хвороби на кафедру внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. академіка Л.Т. Малої, де я

пропрацював 2 роки під керівництвом професора Павла Кравчуна – чудової чуйної людини та досвідченого лікаря.

Закінчивши інтернатуру, я отримав сертифікат лікаря-спеціаліста та залишився на кафедрі ще на 2 роки на посаді клінічного ординатора, а потім вступив до аспірантури, де моїм науковим керівником став професор Олексій Шелест. Олексій Миколайович – дуже освічений і професійний лікар та науковець, який всіляко допомагав мені в написанні дисертації і підтримував у важкі хвилини, коли хотілося все кинути і зайнятися виключно лікарняною діяльністю.

Улітку цього року пройшов захист моєї дисертації за темою «Ендостатин та інсуліноподібний фактор росту-I в реалізації ангіогенезу у хворих на гострий інфаркт міокарда в динаміці лікування» на здобуття ступеня доктора філософії медицини. Під час захисту мені допомогали та давали корисні поради професорки Ольга Ковальова та Анна Шалімова.

На вересневому засіданні Вченої ради відбулася важлива для мене подія – урочисте вручення диплома доктора філософії ректором нашого університету Валерієм Капустником та головою Вченої ради Володимиром Лісовим.

Я хочу подякувати моему науковому керівнику та всім, хто допомагав мені у написанні дисертації та підтримував протягом цих напружених років. Наразі буду рухатися далі до майбутніх звершень, адже зупинятися ще зарано!

ЧАСТИЧКА МОЄГО СЕРДЦА НАВСЕГДА ОСТАЛАСЬ В ХНМУ

– Молодые люди, у вас пропуск есть?

«Шестнадцать лет назад вместо пропускной системы на этом месте стоял киоск», – отстраненно подумал я. Пропуска у нас не было. Но все же нам удалось попасть в alma mater, наведшись в редакцию газеты «Медицинский университет», студкором которой я был во время учебы.

Правду говорят: «У молодых время тянется, у стариков – бежит». Я себя пока к старикам не причисляю, не подумайте, 16 лет – это солидный отрезок времени, но я живо помню 1 сентября 2005 года. Стайка первокурсников собралась на крыльце корпуса Б. Мы, еще не знакомые друг с другом, с любопытством разглядывали лица людей, с которыми предстоит проучиться 6 лет. А некоторые из нас в этой стойке найдут себе спутников жизни. Мы с женой так и познакомились!

Стоя на крыльце корпуса Б, мы оглядели пустынный внутренний двор университета. Та стайка молодых ребят уже выросла и разъехалась кто куда. В нашей группе два человека бросили медицину. Совсем. Как ни странно, два лучших по успеваемости студента, и я в том числе. Ну, не могу я долго сидеть на одном месте. Помню, что во время учебы проходишь мимо других общежитий – из окон музыка играет, перед общежитием студенты отдыхают. А воз-

ле медицинского тишина – все учатся. Вот и я учился. Но, пройдя в Украине интернатуру, я переехал в Германию и, проработав два года врачом, стал предпринимателем – основал компанию German Medical FaMelli, помогающую врачам найти работу в Германии.

Мы с женой прошлись по ХНМУ – по всем этажам главного корпуса, по корпусу А и Б, зашли в УЛК и анатомку на «стекляшке». Здесь вместо толстой старой двери с золотистым черепом теперь белая пластиковая. Несмотря на эти изменения, дух университета остался тот же – такой величественный, довлеющий и знающий себе цену. Это я почувствовал уже на подходе к университету.

Поводом для нашего приезда стало решение встретиться с одногруппниками на десятилетие после выпуска. Пришли не все – кто-то, как это обычно бывает, не смог вырваться из своих будней, кто-то вообще живет не в Харькове. Мы с женой не смогли пропустить такое событие.

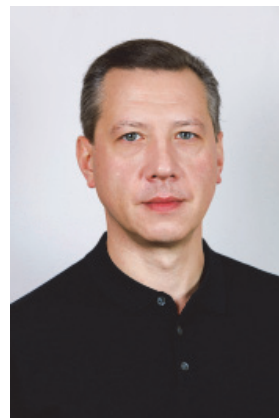
Место встречи решили сделать символическим – у главного входа в университет. Вечер прошел весело – казалось, что мы все еще одногруппники, что никто из нас не поменялся. Взахлеб рассказывали друг другу новости, испытывая при этом удивление, что так много и в то же время так мало произошло за целых 10 лет. Но вечер закончился, и мы разъехались – кто-то на ночную смену, кто-то домой к детям, а кто-то на вокзал.

В тот вечер, засыпая в поезде, я думал о своей бывшей пятой группе, о веселых студенческих годах и о том, что частичка моего сердца навсегда осталась в стенах Харьковского национального медицинского университета!

Диаб Мелли

ВИКЛАДАЧ ОЧИМА СТУДЕНТІВ

ВИКЛАДАЧ ЯК ДЖЕРЕЛО НАТХНЕННЯ ТА МОТИВАЦІЇ

Для кожного студента, який прагне до знань та подальшої реалізації, слово «викладач» посідає чільне місце в особистому світогляді, бо саме він дає змогу розширити власні горизонти та мотивує розвиватися далі.

Так, у мене на IV курсі навчання в університеті з'явився викладач, який був джерелом невичерпної мотивації до подальшого особистого та наукового розвитку. Це професор кафедри урології, нефрології та андрології ім. А.Г. Подреза Геннадій Геннадійович Хареба.

Мабуть, він перша людина на моєму шляху в університеті, яка поєднує в собі людяність, терплячість, розуміння та водночас володіє такими рисами, які повинні бути притаманні саме викладачу – повагою до студентів, любов'ю до науки та професії, наполегливістю та відповідальністю перед своїми обов'язками. Геннадій Геннадійович для майбутніх лікарів є чудовим прикладом того, що результатом саме наполегливої праці, самодисципліни та віри в себе неодмінно стануть чималі досягнення.

Дуже приємно, що в нашому університеті є викладачі, які на особистому прикладі демонструють, якою необхідно бути людиною та спеціалістом. Саме вони, на мою думку, є головною мотивацією для майбутніх лікарів у плані особистого та кар'єрного розвитку.

Тетяна Попова, III медичний факультет

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЄМ!

ДОСВІДЧЕНИЙ КЛІНІЦИСТ, ПЕДАГОГ І ВИХОВАТЕЛЬ

30 жовтня 2021 року святкова дата – ювілейний день народження у заслуженої професорки ХНМУ Галини Федорівни Катурової.

Галина Федорівна народилась та отримала середню освіту в місті Маріуполь, проте все її життя нерозривно пов'язане з Харківським національним медичним університетом. Після роботи у практичній охороні здоров'я, закінчення аспірантури та захисту кандидатської дисертації в Українському інституті удосконалення лікарів, Галина Федорівна в 1979 році стала фундатором відновленої кафедри терапевтичної стоматології ХМІ. Упродовж 25 років (1979–2004 рр.) вона незмінно очолювала цю кафедру.

Під керівництвом Г.Ф. Катурової створена учбова, наукова і лікувальна база кафедри терапевтичної стоматології, які дозволяють готувати лікарів-стоматологів для практичної охорони здоров'я з урахуванням сучасних вимог. За роки завідування кафедрою була підготовлена і захищена низка кандидатських та докторських дисертацій. Завдяки відмінним організаторським та професійним якостям, Галина Федорівна підбрала та виховала педагогічний колектив з високим рівнем відповідальності та прагненням до удосконалення.

Увесь талант вченого, досвідченого клініциста, педагога і вихователя щедро, з великою любов'ю і сьогодні Галина Федорівна Катурова віддає благородній справі – підготовці лікарів-стоматологів України та зарубіжних країн.

У цей святковий день співробітники кафедри, випускники та студенти стоматологічного факультету щиро вітають Галину Федорівну з 85-річним ювілеєм та бажають міцного здоров'я, натхнення, наснаги, довгих років творчого життя.

ЗВІТНО-ВИБОРЧА КОНФЕРЕНЦІЯ

ЗНАЙОМТЕСЯ, НОВИЙ СКЛАД СТУДЕНТСЬКОЇ РАДИ!

6 жовтня в Харківському національному медичному університеті відбулася звітно-виборча конференція ГО «Студентське самоврядування ХНМУ». Через карантинні вимоги на зборах була присутня обмежена кількість делегатів з усіх факультетів.

За запрошенням організації урочистий захід також відвідали представники адміністрації та деканатів. Голова Студентської ради ХНМУ звітував перед студентським активом та отримав оцінку діяльності, як ту, що відповідає поставленим статутним цілям, після чого було проведено вибори. У результаті голосування на посаду голови правління ГО «Студентське самоврядування ХНМУ» одногосно була підтримана кандидатура Ганни Мороз.

Також на конференції було затверджено оновлений склад Студентської ради ХНМУ, що є керівним та виконавчим органом громадської організації:

- Ганна Мороз** – голова ради;
- Кирило Братчук** – заступник;
- Катерина Тополок** – заступниця;
- Дар'я Шипіцина** – заступниця;
- Вадим Чаплигін** – заступник;
- Анна Любимцева** – секретарка голови;
- Марина Цимбал** – голова Студентської ради I медичного факультету;
- Софія Жук** – голова Студентської ради II медичного факультету;
- Поліна Олійник** – голова Студентської ради III медичного факультету;

Авівія Буртакова – голова Студентської ради IV медичного факультету;

Олена Кривченко – голова Студентської ради стоматологічного факультету;

Владислав Агумава – голова спортивного сектору;

Влада Скороход – голова івент-сектору;

Діана Ахмед – голова сектору громадського виховання та волонтерства;

Катерина Жлудько – голова Era Caritas;

Єліна Сущенко – голова ЩДК;

Діана Сич – голова сектору зовнішніх зв'язків;

Марія Дзюба – голова сектору співпраці з іноземними студентами;

Едуард Польща – голова навчального сектору (сектор з якості освіти);

Валерія Трубецька – голова «Ліга сміху ХНМУ»;

Єлизавета Скиданенко – голова медіа-сектору;

Вікторія Лошакова – голова Студентської ради 2-го гуртожитку ХНМУ;

Владислав Кириченко – голова Студентської ради 3-го гуртожитку ХНМУ;

Микита Лисенко – голова Студентської ради 6-го гуртожитку ХНМУ;

Софія Бойко – голова контрольно-ревізійної комісії;

Марія Ушакова – членкиня контрольно-ревізійної комісії.

Від усієї команди вітаємо нову голову Ганну Мороз та бажаємо успіхів, нових звершень та наснаги у роботі!

Оргкомітет конференції

ДЕНЬ ЗАХИСНИКІВ І ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ**ТІ, ХТО БОРОНЯТЬ ЧЕСТЬ, ВІРУ ТА ГІДНІСТЬ**

З Днем українського козацтва пов'язано святкування Покрови, адже саме Матір Божу козаки вважали своєю небесною заступницею й покровителькою.

Образ козака дуже часто постає на сторінках книг та в екранізованих картинах, бо він є одним з головних символів нашої культури – захисник Вітчизни, що боронить віру, гідність та звичаї нашого народу. Образ сміливого парубка, який захищає честь і волю, міцно закарбувався в пам'яті поколінь...

Захисник – це не тільки воїн. Це людина, яка робить життя комфортним та безпечним, оберігає родину, малює посмішку на обличчі матері та змушує пишатися собою батька. Це людина, з якою відчуття впевненості та спокою супроводжує кожен день!

Ми щиро вітаємо всіх захисників зі святом! Бажаємо міцного здоров'я, завжди бути впевненими в своїх силах та амбіціях і, звісно, бути надійною опорою для родини, друзів та коханих!

Дякуємо за вашу терплячість, відданість собі та своїм близьким! З Днем захисників і захисниць України!

Тетяна Попова, III медичний факультет

ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ ЛІКАРЯ**ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТІ ЛІКАРІВ**

Щороку в перший понеділок жовтня відзначають Міжнародний день лікаря. Свято запровадили з ініціативи Всесвітньої організації охорони здоров'я та Міжнародної медичної гуманітарної організації «Лікарі без меж».

Цей день вважають днем солідарності лікарів з різних куточків планети, адже кожен, хто вирішив йти по життю цією важкою та тернистою стежкою, незважаючи на труднощі, об'єднаний великою силою та спільною метою – рятувати та покращувати стан життя людей.

З березня 2020 року вся планета стикнулася зі смертельним вірусом, і першими прийшли на допомогу саме лікарі, які незважаючи на небезпеку, ризикуючи своїм життям, стали на захист людства і стоять досі.

Лікар – найлюдяніша професія, максимально відповідальна, жертвна та тяжка, адже в руках лікаря знаходиться людське життя.

Святкують цей день по-різному. Перш за все лікарі отримують привітання та слова подяки. Також цього дня проводять просвітницькі заходи, читають лекції про професію, влаштовують виставки та презентації.

Дякуємо лікарям усієї планети за їхній внесок у життя кожного з нас!

Ганна Войлокова, I медичний факультет

СУМУЄМО!**СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ПРОХОРА ІВАНОВИЧА КОСТІ
(25.07.1937–12.10.2021)**

Після тривалої хвороби 12 жовтня цього року пішов з життя відомий український онколог, талановитий хірург та перший завідувач кафедри онкології Харківського медичного інституту Прохор Іванович Костя.

Прохор Іванович був високопрофесійним фахівцем в онкохірургії. Спектр хірургічних втручань, які він виконував, вражає. Це операції при злоякісних новоутвореннях шийки матки, грудної залози, шлунка, товстої і прямої кишок, пухлин м'яких тканин та інших органів. Як лікар він користувався великим авторитетом серед колег і хворих. Прохор Іванович завжди був готовий надати допомогу важким онкологічним хворим. Він також був надійним другом.

Ректорат, профспілкова організація та колеги, співробітники кафедри онкології глибоко сумують з приводу смерті Прохора Івановича Кості та висловлюють найщиріше співчуття рідним і близьким. Медичний загал нашого міста і області втратив одного з найкращих фахівців і організаторів онкологічної служби. Світла пам'ять про Прохора Івановича назавжди залишиться в серцях його учнів, колег, друзів і численних хворих, яким він врятував життя.

**СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ІГОРЯ АНАТОЛІЙОВИЧА ГАРАГАТОГО
(10.12.1955–23.10.2021)**

23 жовтня 2021 року перестало битися серце хірурга-уролога, вченого, вчителя, керівника, видатної людини, яка мала колосальний досвід, знання та здійснила подвиг заради порятунку тисяч людей з різних куточків України і світу, професора Ігоря Анатолійовича Гарагатого. Його життєвий шлях став яскравим прикладом благородного служіння медицині, вірності своїм ідеалам та переконанням.

Ігор Анатолійович був блискучим хірургом, який володів повним обсягом втручань у галузі урології і абдомінальної хірургії. Він розробив ряд пластичних і реконструктивних операцій. Також вивчав і впроваджував застосування кишкової пластинки для заміщення видаленого сечового міхура при його туберкульозному ураженні чи після цистектомії з приводу раку. Ігор Анатолійович став автором 13 оригінальних оперативних методик, що визнані фахівцями не лише в країні, а і за її межами.

Роботу завідувача відділення урогенітального туберкульозу Харківського обласного клінічного центру урології і нефрології ім. професора В.І. Шаповала Ігор Анатолійович поєднував з педагогічною діяльністю на кафедрі урології, нефрології та андрології ім. професора А.Г. Подрезу. Крім того, він виконував обов'язки завідувача кафедри, активно займався науковою діяльністю.

У повсякденній роботі в клініці Ігор Анатолійович був прикладом сумлінного і благородного ставлення до справи, до останнього він продовжував оперувати. На його рахунок величезна кількість врятованих життів, але важка хвороба передчасно зупинила велике серце знаного хірурга.

Ми пам'ятатимемо Ігоря Анатолійовича як мудрого керівника, людину, у якої колеги завжди отримували пораду, учні – знання, а пацієнти – допомогу і шанс на здорове життя. Його досвід і приклади самовідданих вчинків стануть у нагоді наступним поколінням лікарів.

Ректорат, профспілкова організація, колектив медичного вишу та колеги глибоко сумують з приводу передчасної смерті Ігоря Анатолійовича та висловлюють щирі співчуття родині покійного, поділяючи її горе. Розуміємо гіркоту втрати всіх, хто знав, любив і поважав Ігоря Анатолійовича Гарагатого.

К 130-ЛЕТИЮ СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ

ИЗВЕСТНЫЙ ХАРЬКОВСКИЙ ТЕРАПЕВТ

Соломон Яковлевич Штейнберг – доктор медицинских наук, профессор, в разное время заведовавший кафедрой госпитальной терапии и клинической фармакологии, пропедевтики внутренних болезней, факультетской терапии Харьковского медицинского института, сделавший большой вклад в изучение патологий сердечно-сосудистой системы, – родился 11 апреля 1891 г. в г. Радомышле Житомирской губернии в семье кустара.

Научную работу Соломон Яковлевич начал ещё будучи студентом Киевского медицинского института, занимаясь вопросами сравнительной анатомии позвоночных и изучая физиологическую химию. В марте 1918 г., получив степень «лекаря с отличием», он занял должность в госпитальной терапевтической клинике Киевского медицинского института, параллельно занимая пост ординатора в инфекционном отделении клинического госпиталя. Работа под руководством выдающихся клиницистов Ф.Г. Яновского, В.В. Виноградова и Н.Д. Стражеско позволила ему обрести глубокие знания и клиническую эрудицию по вопросам туберкулеза, гематологии и сердечно-сосудистых патологий.

В 1927 г. С.Я. Штейнберг защитил докторскую диссертацию по теме «Клиника и патогенез левулезурий» при Украинской академии наук, ему было присвоено звание приват-доцента. В 1930 г. Соломон Яковлевич был избран профессором терапевтической клиники Днепропетровского института усовершенствования врачей и заведовал терапевтической клиникой. В 1937 г. он возглавил созданный в Харькове Украинский институт экспериментальной медицины. Через год Соломона Яковлевича избрали на должность заведующего кафедрой пропедевтики внутренних болезней Харьковского медицинского института. С тех пор вся его последующая жизнь была связана с нашим вузом.

С 1930-х гг. С.Я. Штейнберг занимался функциональной диагностикой сосудистой системы и вопросами патологий кровообращения. Научную и преподавательскую деятельность Соломон Яковлевич совмещал с редакторской в двух медицинских журналах: «Экспериментальная медицина» и «Врачебное дело». Социальные, экономические и политические проблемы начала XX в. повлияли на судьбу всего мира. Это нашло отражение в ранних научных исследованиях Соломона Яковлевича. В 1923 г. в журнале «Врачебное дело» выходит статья С.Я. Штейнберга (в соавторстве с В.А. Эльбергом) «Изменение крови у здоровых в связи с условиями питания». Для исследований были выбраны «здоровые, достаточно хорошо упитанные молодые люди в возрасте от 20 до 32 лет, красноармейцы, студенты, курсистки, сестры милосердия и санитары».

В статье была представлена выборка, отражавшая результаты клинического исследования крови. Сравнивая свои результаты с исследованиями зарубежных врачей, авторы пришли к выводу, что неполноценное питание неизбежно отражалось на составе крови, но эти изменения не

всегда были очевидны. Неполноценная диета далеко не всегда вызывала видимые измождение и худобу, но, тем не менее, внешне здоровые люди исподволь подходили к границе истощения и анемии. Организм, не получая необходимых веществ извне, вынужден был восполнять недостающую энергию из собственных, отнюдь не бесконечных запасов. Следует отметить, что подобные заявления о невероятной важности окружающей среды с ее лишениями, вызванными военным временем, и о ее влиянии на человеческий организм были весьма прогрессивными для своего времени.

В 1940 г. вышла его статья о приборе «собственной конструкции, который мы называем «осциллодензиограф», а приведенные данные касались исследования тонуса мышечных артерий у гипертоников. Несомненно, С.Я. Штейнберг продолжил бы изучение этой темы, но начавшаяся Вторая мировая война уничтожила все планы и чаяния. В 1941 г. оба журнала, с которыми он сотрудничал, были закрыты, а 1-й Харьковский медицинский институт эвакуирован в г. Чкалов (ныне Оренбург).

В эвакуации Соломон Яковлевич возглавлял кафедру госпитальной терапии, проводил консультативную и научно-практическую работу в эвакогоспиталях, повышая квалификацию местных и военных врачей. За свой самоотверженный труд он был награжден двумя медалями («За победу над Германией» и «За доблестный и самоотверженный труд в период Великой Отечественной войны»), многочисленными грамотами и благодарностями.

После войны С.Я. Штейнберг продолжил свои исследования тонуса мышечных артерий, и в 1951 г. свет увидела его статья «Метод клинической плетизмографии». Описанный в статье компактный прибор, осциллодензиограф, позволял записывать колебания объема головы, шеи и различных точек конечностей, возникающие в результате изменения кровенаполнения. Предложенный метод вызвал интерес, и в 1955 г. вышла еще одна статья, непосредственно посвященная конструкции осциллодензиографа.

С.Я. Штейнберг изучал малярию и такие синтетические противомаларийные средства, как акрихин, атебрин, плазмацид и осарол. Семь его работ посвящены исследованию токсина ботулизма. Он занимался физиологией и патологией сосудистого тонуса, ранней диагностикой и теорией атеросклероза, гипертонии, коронарной недостаточности, влиянием различных медицинских препаратов на сосудистый тонус, физиологическим и клиническим значением микроэлементов. С.Я. Штейнберг стал автором 77 научных работ (5 из них – монографии), посвященных различным вопросам теоретической и практической медицины.

От своих учителей Соломон Яковлевич унаследовал широкий научный кругозор и глубокие знания в смежных областях медицины. Отстаивая мысль о целостности человеческого организма и неразрывной взаимосвязи всех его частей, он посвятил этой теме немало работ. Читая лекции будущим врачам или наблюдая больных, он всегда обращал внимание не только на недуг, но и на самого человека, ведь связь между пораженным органом и другими системами организма имела не меньшее значение, чем сама болезнь.

Скромный, дружелюбный, внимательный, трудолюбивый и требовательный – таким мы видим Соломона Яковлевича в воспоминаниях его учеников и современников. Под его руководством защитили диссертации и стали профессорами Л.Т. Малая, В.Г. Почепцов и другие выдающиеся представители отечественной медицины. В заметках, посвященных методике работы студентов на клинических кафедрах, он указывал на необходимость поиска более совершенных форм самостоятельной работы будущих врачей, правильного подхода к больному, умения наблюдать и непрестанно учиться на ошибках.

Один из корифеев Харьковского медицинского института, учитель и общественный деятель Соломон Яковлевич Штейнберг умер 15 мая 1968 г. на 78-м году жизни.

Ольга Виноградова, хранитель фондов музея истории ХНМУ

ОЛІМПІЙСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ В ХНМУ

ЗІ СПОРТИВНИМ ПОЛУМ'ЯМ У СЕРЦІ

З нагоди Дня фізичної культури протягом вересня місяця в Харківському національному медичному університеті відбувся Олімпійський тиждень, завершенням якого стало проведення 20 вересня в актовій залі університету Всеукраїнського олімпійського уроку.

Відбулися змагання з гирьового спорту, жиму лежачи, бадмінтону, настільного тенісу, гирьового спорту та армспорту.

За результатами призіві місця розподілилися таким чином: перше загальнокомандне місце посів VI факультет з підготовки іноземних студентів, друге місце – VII факультет з підготовки іноземних студентів, третє – IV медичний факультет.

Для проведення Олімпійського уроку були запрошені гості, які досягли значних успіхів на спортивній ниві. У форматі живого спілкування відбулася зустріч із видатними спортсменами, тренерами та діячами фізичної культури та спорту – учасницею Олімпійських ігор 2005 та 2008 років, багаторазовою призеркою чемпіонатів Світу та Європи зі стрільби з лука Тетяною Бережною та викладачами кафедри фізичного виховання та здоров'я – доцентом, заслуженим тренером України Володимиром Коноваловим та завідувачем кафедри, Майстром спорту Міжнародного класу, бронзовим призером Кубка Європи з легкої атлетики, шестиразовим чемпіоном України, фіналістом Чемпіонатів Світу та Європи з легкої атлетики Вячеславом Шутевим.

Проведення Олімпійського тижня сприяло залученню студентської молоді до занять фізичною культурою і спортом.

Інна Нечитайло

НОВІ ТВОРЧІ ЗДОБУТКИ СТУДЕНТІВ ХНМУ

ЗБЕРІГАЄМО ТРАДИЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЕСТРАДИ

27 вересня в м. Одеса відбувся Всеукраїнський конкурс мистецтв імені Андрія Сови. З 2000 року цей конкурс проводиться кожного вересня для збереження традицій, закладених в основи української естради народним артистом України, уродженцем Одеси А. Согою.

Творчі колективи Молодіжного центру ХНМУ вже п'ятий рік поспіль беруть участь у цьому творчому заході. Серед конкурсанти з Києва, Ізмаїла, Полтави, Дніпра, Херсона були відзначені учасники вокальної народної студії «Каданс» Харківського національного медичного університету.

Звання лауреата I ступеня здобули Авівія Буртакова та Марина Цимбал, звання лауреата II ступеня в номінації «Соло-вокал» здобув Дмитро Цимбал. Вокальне тріо «Зоряна» в номінації «Естрадний вокал» отримало Гран-прі конкурсу.

Вітаємо студентів університету та керівника Ірину Вус з нагородами та бажаємо подальших творчих здобутків!

За матеріалами сайту ХНМУ

НОВИНИ ПРОФКОМУ СПІВРОБІТНИКІВ ХНМУ

ВІЗИТІВКА КОЗАЦЬКОГО КРАЮ

15–16 жовтня з нагоди Дня Українського козацтва та Державного свята Дня захисників і захисниць України співробітники вишу відвідали екскурсію м. Запоріжжя та Історико-культурний комплекс «Запорозька Січ» Національного заповідника «Хортиця».

Метою поїздки стало знайомство з козацькими традиціями та відвідування Запорозької Січі – символу епохи козацької вольниці, військової доблесті й самобутності українського народу. Острів Хортиця, який заслужено носить звання одного із семи чудес України, найтіснішим чином пов'язаний з історією запорозь-

кого козацтва, тому екскурсійна програма почалася саме з Запорозької Січі.

Історико-культурний комплекс «Запорозька Січ» є найбільш відвідуваним туристичним об'єктом і візитівкою козацького краю. Це живописне містечко гармонійно вписалося в природний ландшафт острова Хортиця і ніби переносить відвідувачів у романтичну атмосферу козащини.

Представники ХНМУ ознайомилися з узагальненим образом козацьких столиць-січей XVI–XVIII століть, з експозиціями у стилізованих куренях, переглянувши виступ Театру козацького бою «Січові козаки». Острів Хортиця належить до числа об'єктів-символів, що формують національну ідентичність української нації. Хортиця виступає наочним уособленням козацької слави, меморіалом героїчної епохи Запорозьких вольностей просто неба, місцем консолідації та єднання українського народу. Час, проведений на Хортиці, подарував чудові враження від знайомства з побутом, звичаями, розвагами, їжею та напоями козаків.

Ще одним дуже цікавим елементом екскурсійної програми стала прогулянка на пароплаві навколо острова. Його берегова лінія складає 26 км мальовничих краєвидів.

Крім того, у програмі екскурсії було заплановано відвідування історичних пам'яток культури, мальовничих парків міста Запоріжжя.

Чудова мандрівка принесла не тільки задоволення, а й враження і гордість від героїчного минулого наших пращурів та традицій українського козацтва.

Еліна Гапонова

■ 29 ВЕРЕСНЯ – ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ СЕРЦЯ

ЗАПОБІГТИ СЕРЦЕВО-СУДИННИМ ЗАХВОРЮВАННЯМ

Цей день відзначають за ініціативою Всесвітньої федерації серця та за підтримки Всесвітньої організації охорони здоров'я з 2000 року.

Харківський національний медичний університет за ініціативою кафедри внутрішньої медицини №2, клінічної імунології та

алергології ім. академіка Л.Т. Малої, кафедри клінічної фармакології та внутрішньої медицини, кафедри внутрішньої медицини №1 долучився до проведення Всесвітнього дня серця.

На території медичного вишу для студентів та співробітників ХНМУ проводилися дослідження зі стратифікації серцево-судинного ризику, глюкометрії, вимірювання артеріального тиску, а також біоелектричний аналіз структури тіла.

Співробітники університету взяли активну участь в акції, адже серцево-судинні патології є основною причиною смертності у світі. Так, з 17 млн смертей від неінфекційних захворювань у віці до 70 років 37% становлять саме серцево-судинні. Багатьом із них можна запобігти завдяки змінам у поведінці чи звичках та своєчасному зверненню до лікаря.

За словами учасників заходу, такі акції варто поширювати, адже вкрай важливі дослідження можна зробити швидко, доступно та кваліфіковано.

«Сподобалася організація, уважність, з якою опитують пацієнта, кожному приділяють достатню уваги, записують всі скарги і дають слушні рекомендації. Я вважаю, це дуже потрібний захід, хочеться більше акцій, направлених на увагу й турботу до співробітників вишу», – зазначила провідна інженерка редакційно-видавничого відділу Олена Лавриненко.

За матеріалами Центру медіакомунікацій ХНМУ

■ СТУДЕНТСЬКЕ ДОЗВІЛЛЯ

ХАРКІВСЬКИЙ ЗООПАРК – ПЕРЛИНА КРАЇНИ

Студенти V, VI та VII факультетів з підготовки іноземних студентів відвідали оновлений Харківський зоопарк, який нещодавно відкрився для харків'ян і гостей міста після 5-річної масштабної реконструкції. Захід організували співробітники ННІ з підготовки іноземних громадян за участю студентського самоврядування медичного вишу.

До екскурсії були запрошені студенти, які брали активну участь в культурних і спортивних заходах університету, а також відмінники навчання. У супроводі англійських волонтерів, декана VII факультету, заступників деканів V та VI факультету з виховної роботи іноземні студенти мали змогу ознайомитися зі старими та новими мешканцями першого зоопарку України європейського класу.

Так, усіх вразила екскурсія «Світ тропіків» та тварини-гіганти, до яких можна було наблизитися та зробити з ними світлинки

(через скло, з дотриманням дистанції та інших протиепідемічних заходів), а також реконструйовані паркові зони і футуристичні інсталяції.

Харківський зоопарк став об'єктом захоплення і справжньою перлиною не тільки Першої Столиці, але і всієї України, завдяки сучасному рівню і підходу до утримання тварин, комфорту відвідувачів та відповідності всім міжнародним вимогам.

Ми щасливі, що наші іноземні студенти змогли побачити все це на власні очі. Сподіваємося, що їх враження та позитивні емоції, отримані під час знайомства з тваринним світом, стануть потужною мотивацією, а також запорукою подальших успіхів у навчанні та активності в суспільному житті Харківського національного медичного університету!

Галина Полуєктова

ВІТАЄМО 3 ЮВІЛЕЄМ!

У жовтні свій ювілей святкують: зав. лабор. кафедри медицини катастроф та військової медицини **Валентина Ана-толіївна Білуха**, доцент кафедри загальної хірургії №2 **Анатолій Гаврилович Гузь**, лаборантка кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №1, основ біоетики та біобезпеки **Маліка Аділівна Єрзіна**, сторож корпусу по пр. Перемоги, 51 **Сергій Олександрович Завадовський**, доцентка кафедри мовної підготовки іноземних громадян **Олена Володимирівна Ковальчук**, ст. лаборантка кафедри акушерства та гінекології №2 **Олена Володимирівна Ковтун**, підсобна робітниця їдальні **Валентина Іванівна Кравченко**, зав. кафедри урології, нефрології та андрології імені професора А.Г. Подреза **Володимир Миколайович Лісовий**, асистент кафедри хірургії №2 **Дмитро Едуардович Лопатенко**, асистентка кафедри епідеміології **Вікторія Іванівна Макарова**, лаборантка кафедри ортопедичної стоматології **Катерина Олександрівна Прокопенко**, зав. кафедри нейрохірургії **Володимир Олександрович П'ятикоп**, пров. економістка планово-фінансового відділу **Олена Василівна Сероух**, сторож корпусу по вулиці Трінклера, 12 **Володимир Сергійович Смирнов**, сторож корпусу «А» **Олександр Володимирович Соловйов**, доцентка кафедри фармакології та медичної рецептури **Ольга Миколаївна Шаповал**, прибиральниця служ. приміщень головного учбового корпусу **Галина Олександрівна Шклярська**, зав. кафедри фізичного виховання та здоров'я **Вячеслав Вадимович Шутєєв**.

ВИСТАВКА**ХІМІЯ КАЛИНОВА**

4 жовтня на кафедрі медичної та біоорганічної хімії почала працювати виставка творчих робіт «Хімія калинова», присвячена Дню козацтва.

На виставці представлено більш ніж 60 експонатів, виготовлених з природних матеріалів та ягід – калини, горобини, шипшини тощо. Студенти-першокурсники – майбутні лікарі не лише виготовили роботи з природних матеріалів, а ще й детально описали лікувальні властивості використаної природної сировини та хімічні формули біологічно активних речовин, які входять до складу лікарських рослин та ягід.

Експонати виставки уособлюють національні українські символи – «Козаки», «Козак Мамай», «Шабля козака», обереги «Підкова» та «Вінок щастя та здоров'я», багато чудових композицій та букетів, у яких поєднані цілющі дари осені. Так, особливу увагу відвідувачів привертають роботи студенток Наталії Сердюк, в якій надано біологічно активні речовини калини, і Марії Хаустової, де наведено фармакологічні властивості калини та описано терапевтичний ефект крапель Плетньова.

Ганна Сирова, Наталія Чаленко, Оксана Завада

«Медичний університет»

Реєстр. свідоцтво ХК № 2098 – 839 ПР від 05.03. 2014 р.

Засновник – Колектив Харківського національного медичного університету.

Газета виходить один раз на місяць

Адреса редакції: 61022, Харків, пр. Науки, 4.

Гол. корпус, 5 поверх, тел. 707-73-60

e-mail: info@knnmu.edu.ua

www.knnmu.kharkov.ua

Підписано до друку 25.11.2020. Формат 60 x 90/4.

Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.

Умов. друк. арк. 8. Обл.-вид. арк. 8,5.

Тираж 500 прим. Зам. № 11/25-1.

Видання підготовлено та надруковано

у ТОВ ВПП «Контраст».

61166, м. Харків, пр. Науки, 40,

www.kontrast.kh.ua

Реєстраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000
За точність викладення фактів відповідальність несе автор. Рукописи не рецензуємо й не повертаємо. Точка зору авторів публікацій може не збігатися з позицією редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.

Редакторка В. Захаревич

Коректорки М. Тарасенко, Є. Рубцова